

161. AZ, KDB 1114 M. Hgl.
Arstadelva

ville stilt seg gunstigere. En slik utnyttelse er altså nå ikke gjennomførbar.

Slik som situasjonen i dag da ligger an, og hensett til den beskjedne kraftmengde det gjelder, finner Hovedstyret å kunne anbefale at man tillater delvis utbygging som omsøkt.

For så vidt angår lovhjemmelen for søknaden vises til ervervslovens § 27 jevnført med samme lovs § 2 nr. 3.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 24. august 1962.»

Industridepartementet skal bemerke:

Konsesjonen av 16. februar 1951 omfatter som nevnt 5,57 fallmeter, hvorav 1,5 m er utnyttet. Dette strider mot post 3 første ledd i vilkårene, sålydende:

«Utbygging av vassfallet må påbegynnes innen 2 — to — år fra konsesjonens datum og vannbygningsarbeidene må fullendes og anleggets drift påbegynnes innen ytterligere frist av 5 — fem — år.»

Konsesjonen av 10. oktober 1952 gjelder 2,42 fallmeter, hvorav intet er utnyttet. Post 3 første ledd i denne konsesjon lyder:

«Utbyggingen av vassfallet må påbegynnes innen 2 — to — år fra 16. februar 1951 og vannbygningsarbeidene må fullendes og anleggets drift påbegynnes innen en ytterligere frist av 5 — fem — år.»

Ifølge ervervslovens § 2 post 3 nest siste punktum kan det, når forholdene gjør det påkrevd, tillates at et vannfall kun delvis utbygges. For så vidt angår konsesjonen fra 1952 er imidlertid situasjonen den at intet av det omhandlede 2,42 m fall skal bygges ut. Departementet mener at man ved anvendelsen av den nevnte bestemmelse i lovens § 2 post 3 må ha anledning til å se hele det utbyggbare vannfall under ett, altså uavhengig av om et vannfalls ervervelse er omfattet av en konsesjon, delt opp i flere konsesjoner, eller — som i nærværende sak — delvis ervervet konsesjonsfritt. Departementet mener således at det foreligger lovhjemmel for å innrømme den tillatelse det er søkt om. Virkningen av en slik innrømmelse vil være at konsesjonæren får rett — men ikke plikt til utbygging.

Industridepartementet slutter seg til Hovedstyrets uttalelse og vil anbefale at Kongen i medhold av ervervslovens § 27, jfr. § 2 post 3, nest siste punktum, opphever de ovenfor siterte bestemmelser i selskapets konsesjoner av 16. februar 1951 og 10. oktober 1952.

Ifølge de tidligere konsesjoner skal staten ha hjemfallsrett til de deler av vannfallet som omfattes av tillatelsene, samt en forholdsmessig andel av alle de innretninger hvorigjenom vannets løp og leie forandres. Det er

videre bestemt at konsesjonæren skal ha plikt til å drive det samlede kraftanlegg som før og levere den til de ervervede vannfallsdeler svarende kraftmengde til staten mot dekning av en motsvarende del av utgiftene.

Departementet gjør oppmerksom på at en tillatelse til bare delvis utbygging automatisk vil redusere den andel i kraftstasjon og andre «innretninger» som staten skal ha ifølge hjemfallsklausulen. Departementet har overveid om det ville være rimelig å oppstille som en bindende forutsetning at statens hjemfallsrett ikke skal reduseres, men har etter omstendighetene ikke funnet å ville anbefale dette.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 27, jfr. § 2, post 3, oppheves post 3 første ledd i vilkårene for de ved kgl. resolusjon av 16. februar 1951 og av 10. oktober 1952 meddelte konsesjoner til A/S Viul Tre-sliperi for erverv av fallrettigheter i Randselva.

47. I/S Sundsfjord Kraftlag.

(Fastsettelse av manøvreringsreglement i anledning den ved kgl. resolusjon av 9. juni 1961 gitte konsesjon på bl. a. regulering og overføring av Arstadelva m. v.)

Kronprinsregentens res. av 19. oktober 1962.

I/S Sundsfjord Kraftlag fikk ved kgl. resolusjon 9. juni 1961 tillatelse til å erverve fallrettigheter i Næveråga og til å regulere og overføre Arstadelva m. v., jfr. også St. prp. nr. 107 og Innst. S. nr. 188 for 1960—61.

Da konsesjonssaken var oppe til behandling, var spørsmålet om manøvreringsreglement ennå ikke helt avklart. I departementets tilråding til den kgl. resolusjon av 9. juni 1961 er derfor nevnt at fastsettelsen av reglementet skulle tas opp senere i samsvar med vassdragsreguleringslovens § 12, post 12.

I brev av 9. november 1961 har Norsk Hydro-Elektrisk Kvalstofaktieselskab på vegne av I/S Sundsfjord Kraftlag lagt frem forslag om manøvreringsreglement. I den anledning har Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen avgitt følgende uttalelse av 27. august 1962:

«Ved kgl. resolusjon 9. juni 1961 fikk I/S Sundsfjord Kraftlag bl. a. tillatelse til å regulere og overføre Arstadelva og Næveråga til Forsåga for utnyttelse av vatnet i selskapets

1961

1961

kraftverk ved Sundsfjorden, jfr. St. prp. nr. 107 for 1960—61. Næveråga var dessuten planlagt utnyttet også i et øvre fall ned til Sokumvatn. Ifølge post 25 i vilkårene for tilatelsen skal vannslippingen foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen utferdiger. Hovedstyret forutsette dette behandlet som egen sak senere.

Med ekspedisjon av 9. november 1961 har Norsk Hydro på vegne av selskapet sendt Hovedstyret følgende forslag til reglement:

«1.

Øvre Nævervann:	
Øvre kote	604,00
Nedre kote	580,00
Reguleringshøyde	<u>24,00 m</u>

Lille Sokumvann:	
Øvre kote	645,00
Nedre kote	641,85
Reguleringshøyde	<u>3,15 m</u>

Navnløsvann:	
Øvre kote	645,00
Nedre kote	637,43
Reguleringshøyde	<u>7,57 m</u>

Arstaddalen:	
Øvre kote	333,00
Nedre kote	299,10
Reguleringshøyde	<u>33,90 m</u>

Høydene refererer seg til fastmerkene i det høydesystem som er benyttet for utbygningen av Sundsfjord kraftanlegg.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker, som Hovedstyret godkjenner.

2.

Vannføringen fra Øvre Nævervann, Lille Sokumvann og Navnløsvann overføres til Sokumvann.

3.

Vannføringen fra den kunstige sjø, som dannes ved reguleringsdammen i Arstaddalen, overføres til Sokumvann.

4.

Vannføringen fra Kovdisåga føres inn i det kunstige magasin i Arstaddalen og videre til Sokumvann.

5.

Så sant fløtningen i Arstadelven ikke kan ordnes ved landveistransport, skal det avgis vann i sådan utstrekning at den almindelige fløtning i dalen forulempes så lite som mulig.

6.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flømvannføring ikke forhøyes. For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet for kraftanleggene.

7.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, observeres og noteres regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes, om det forlanges, hved hver måneds utgang avskrift til Hovedstyret for Norges Vassdragsvesen.

8.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

9.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement blir å avgjøre av vedkommende departement.

10.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning for konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte slike skadevirkninger, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring av dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Forslaget har vært forelagt distriktet til uttalelse.

Beiarn kommunestyre mener at damvokteren bør bo ved damanlegget, men har ellers intet å bemerke, jfr. enstemmig vedtak fra møte 16. desember 1961.

Gildeskål formannskap vedtok i møte 17. februar 1962 enstemmig forslaget.

Nordland fylke. Elektrisitetskontoret og Nordland fylke har intet å bemerke, jfr. påtegninger av 27. februar og 1. mars 1962.

Hovedstyret vedlegger utkast til reglement og bemerker:

Reguleringsplanen som ligger til grunn for konsesjonen av 9. juni 1961 antydnet for Navnløsvatns vedkommende også 0,43 m senkning o: samlet reguleringshøyde forutsatt i Stortingsproposisjonen 8,0 m. Planen er nå endelig fastlagt til 7,57 m oppdemning.

Kommunestyret i Beiarn krever at damvokteren skal bo ved anlegget. Hovedstyret går ut fra at kommunestyret tenker på anlegget i Arstaddalen. Her blir magasinet (60 mill. m³ med en partiell reguleringsprosent på 21,2) manuelt manøvrert, men luken plasseres ved tunnelens utløp i Sokumvatn. I selve Arstaddalen blir det kun til visse tider nødvendig å renske varegrinder og eventuelt flømløp. I omløpstunnelen er montert luke

som kan manøvreres for å avlede ekstraordinære flommer. Man går derfor ut fra at det er sikkerhetshensyn herredstyret særlig legger til grunn for forslaget.

Hovedstyret vil foreslå at man beholder den vanlige form i manøvreringsreglementet om at Hovedstyret kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sine boliger. For Arstaddalens vedkommende vil Hovedstyret forlange at damvokteren skal bo ved dammen når vasstanden i magasinet overstiger kote 332,00 \pm 1 m under øvre reguleringsgrense — og at han har innlagt telefon i damvokterboligen.

For øvrig har man gitt bestemmelsen om avgivelse av fløtingsvatn en noe endret form som samsvarer bedre med reguleringslovens forutsetninger, jfr. § 19 og en tilsvarende bestemmelse i reglementet for Forså—Sundsfjordvassdragene fastsatt ved kgl. resolusjon 4. juli 1958.

For øvrig har Hovedstyret bare foretatt rent redaksjonelle endringer.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 24. august 1962.»

Hovedstyrets utkast til manøvreringsreglement for Arstadelva m. v. lyder:

«1.

Reguleringsgrensene er:

- a) Arstaddalen.
Øvre kote	333,00
Nedre kote	299,10
Reguleringshøyde 33,90 m oppdemming.	
- b) Øvre Nævervatn.
Øvre kote	604,00
Nedre kote	580,00
Naturlig vasstand	591,70
Reguleringshøyde 24,0 m, 12,3 m opp og 11,7 m ned.	
- c) Lille Sokumvatn.
Øvre kote	645,00
Nedre kote	641,85
Naturlig vasstand	641,85
Reguleringshøyde 3,15 m opp.	
- d) Navnløsvatn.
Øvre kote	645,00
Nedre kote	637,43
Naturlig vasstand	637,43
Reguleringshøyde 7,57 m opp.	
- e) Kordisåga med felt 43 km² overføres til Arstaddalen.
- f) Ved tunnel fra Arstaddalen til Sokumvatn overføres et felt på 105,1 km².

- g) Gjennom utbygging av Øvre Forsåvatn Kraftverk overføres et felt på 25,5 km² fra Næveråga og Sokumåga til Sokumvatn.

Høydene refererer seg til Sundsfjord Kraftverks høydesystem.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vasstandsmerker som Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen godkjenner.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i Arstadelva nødvendige vatn, eventuelt påtar konsesjonæren seg landeveistransport av tømmeret overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte regler.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flomvassføring ikke forhøyes. For øvrig kan vassslippingen foregå etter behovet for nedenforliggende kraftanlegg.

4.

Det skal påsees at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander. Dersom det forlanges, observeres og noteres regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes, om det forlanges, ved hver måneds utgang avskrift til Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.

5.

Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sin bolig.

6.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement blir å avgjøre av vedkommende departement.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring i reglementet kan bare foretas av

1963

1964

1965

Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å utale seg.»

Industridepartementet slutter seg til Hovedstyrets forslag og vil anbefale dette vedtatt.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 § 12 post 12 fastsettes manøvreringsreglement for Arstadelva m. v. i samsvar med det i Industridepartementets tilråding av 19. oktober 1962 inntratte utkast som gjeldende inntil videre.

48. Larvik Smelteverk.

(Konsesjon på kraftleie.)

Gitt av Industridepartementet 8. november 1962.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 gis Larvik Smelteverk konsesjon på leie av inntil 3 000 kW fra Vestfold Kraftselskap, jfr. kraftleiekontrakten mellom partene av 11. juli og 4. august 1960.

Konsesjon gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Konsesjonen gjelder så lenge kraftleieforholdet måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1971.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konsesjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter loven om rettshøve mellom grannar.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal

Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av loven om rettshøve mellom grannar.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.